

The main aspects of the transformation of the museum space in the system of socio-cultural activities in the conditions of digitalization have been determined; the proposition that digital technologies reveal the potential and significance of the modern museum as a socio-cultural tool for the preservation and representation of cultural memory is proved; it is substantiated that interactive and audiovisual resources contribute to more productive use of museum space as a communication result in the «museum-visitor» system; the importance of mediation as a client-oriented means of presenting a modern museum is substantiated.

Key words: museum space, digital technologies, socio-cultural tools, museum mediation.

UDC [316.7:069]:004

THE LATEST TECHNOLOGIES AS A SOCIO-CULTURAL TOOL OF MODERN MUSEUM REPRESENTATION

Vilchynska Iryna – D. Sc. in Political studies, professor,
Kyiv National University of Culture and Arts

Sviatnenko Anna – PhD in Historical Sciences, Associate Professor,
National Academy of Culture and Arts Management, Kyiv

Gubina Oleksandra – Master's student of the Department of Art
Management and Event Technologies, National Academy of Culture and Arts Management, Kyiv

The urgency of the problem. Researching the socio-cultural practices of museums using digital technologies, in particular audiovisual resources for the presentation of collections and exhibitions, will make it possible to determine which technologies are most popular and effectively engage museum visitors, which audiovisual resources best meet their needs, including in the context of promoting social integration and participation different population groups in socio-cultural life.

The scientific novelty of the study of problems in the analysis of the use of audiovisual and interactive resources for the representation of modern museum space.

The research methods are conditioned by the provision of a complex interdisciplinary study of the museum's socio-cultural activities in the conditions of digitalization. This requires an inclusive combination of general scientific (analysis, synthesis, generalization, etc.) and special methods integrated with cultural studies, museology, history, sociology, management.

Practical meaning of work. A systematic study of the activities of museums in the conditions of digitization will make it possible to develop practical recommendations for the implementation of virtual, audiovisual and interactive technologies in the space of a specific museum.

Key words: museum space, digital technologies, socio-cultural tools, museum mediation.

Надійшла до редакції 14.09.2023 р.

УДК 004.896+004.5

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ DIGITAL ANTHROPOLOGY

Тормахова Анастасія Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент,
Київський національний університет ім. Т. Шевченка, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0001-7178-850X>
DOI <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v47i.721>
tormakhova@ukr.net

Розглянуто роль цифрових технологій, що органічно увійшли в різні аспекти сучасного життя – від медицини та освіти до економіки та культури. Відзначено, що вони полегшують комунікацію, пошук даних і створення цифрових копій реальних об'єктів, що ілюструє їхній масштабний вплив. Окреслено, що термін «цифрові технології» охоплює широкий спектр електронних інструментів, що слугують основою для численних інновацій і суттєво впливають на повсякденне життя. Підкреслено, що цифрові технології трансформували світ мистецтва, адже виникли нові мистецькі об'єкти, спостерігається цифровізація музею. У сфері медицини цифрові технології відіграють ключову роль, уможливаючи дистанційні консультації, електронні медичні записи, впровадження передових методів візуалізації, використання робототехніки та 3D-друку. Визначено використання цифрових технологій у впровадженні автономних транспортних засобів, керування яким покладається на штучний інтелект. Мовні моделі OpenAI, такі як чат GPT, пропонують різноманітні можливості, як аналіз даних, написання наукових робіт і кодування, допомагаючи дослідникам у різних галузях. Технології розпізнавання облич на основі ШІ покращують програми безпеки завдяки виявленню та розпізнаванню облич у режимі реального часу. В статті підкреслено, що розширення соціальних мереж переосмислило комунікацію, долаючи кордони і створюючи виклики, пов'язані з якістю інформації та етикою в нашому оцифрованому і глобалізованому світі.

Відзначено, що кіберпростір слугує тлом для трансформаційних технологій, а цифрова антропологія є сучасною міждисциплінарною галуззю, що висвітлює їхній вплив на глобальну комунікацію, і все це в етичних та людиноцентричних рамках цифрового гуманізму.

Ключові слова: цифрові технології, Digitalanthropology, культура, AI, цифровий гуманізм, кіберпростір, людина.

Постановка проблеми. Сучасний світ неможливо уявити без цифрових технологій. Зростання їхнього впливу на соціум відбувалось експонентно – від вкрай фрагментарної присутності в певних галузях людської життєдіяльності, що була притаманна межі ХХ–ХХІ ст. до фактично тотального охоплення культурного простору сьогодення.

Актуальним завданням є висвітлення особливостей розвитку сфери цифрових технологій до онтологічного рівня, який можна наразі спостерігати.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Зазначена проблема має достатньо розлогу інформаційну базу. У роботі Т. Бегаль [1] досліджується, як цифрові технології формують і впливають на дизайн і презентацію сучасних виставкових просторів, їхній вплив на спосіб сприйняття мистецтва. У своїй статті Дж. Ендрю [2] заглиблюється в етичні міркування та виклики, що виникають у контексті цифрових досліджень. Т. Розова [3] прагне окреслити еволюцію антропології в цифрову епоху, зокрема перехід від традиційних етнографічних досліджень до більш кіберцентричного підходу в розумінні людських проблем і поведінки. Специфіка цифрової антропології та оцінка її потенціалу змальована в роботі Т. Больфсторфа (Т. Voellstorff) [8]. Дослідження специфіки онтології, метафізики та герменевтики в контексті розвитку філософії економіки в цифрову епоху здійснюється в статті Т. Тесленко [4]. Уточнення таких понять, як «кіберпростір», «інформаційний простір», «кібербезпека», «інформаційна безпека» та з'ясування їх фундаментальних відмінностей здійснюється в роботі В. Фурашева [5]. Експерименти із чат-ботами описано в публікації Н. Хандусенко [6]. Ю. Шабанова [7] досліджує роль і вплив соціальних мереж з антропологічної точки зору в рамках метамодерну, потенційно обговорюючи, як соціальні мережі формують нові культурні та соціальні взаємодії.

Мета статті – дослідити вплив цифрових технологій на розвиток дігитальної культури сьогодення та становлення напрямку Digitalanthropology.

Виклад основного матеріалу. Чи можна уявити, що людство повернулось у часи, коли роль цифрових технологій була мізерною або зовсім відсутня? Звісно, проте для сучасних спільнот такі зміни стали б доволі травматичним досвідом, який приніс би докорінну зміну багатьох, якщо не всіх сфер життєдіяльності. Наразі цифрові технології наявні у сфері медицини, освіти, економіки, науки, журналістики, культури, вони стосуються політичної, воєнної та мистецької галузей. Кожна з них по-своєму використовує дігитальні технології. У кожному конкретному випадку вони дозволяють прискорити процес комунікації, здобути інформацію чи створити цифрову копію об'єкту, що існує в реальному світі. За допомогою цифрових технологій виникає можливість проводити надточні операції чи запускати супутники. Усе це дає підстави казати про імплементацію цифрових можливостей у культурі. «Цифровий життєвий світ відображає трансформацію цифрового життєвого статусу людей і режиму мислення в процесі модернізації. У сучасному житті широке застосування нових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані та Інтернет, змінило наш життєвий простір» [4; 72].

То що саме можна позначити терміном цифрові технології? Це назва широкого спектру технологій (електронні інструменти, пристрої та ресурси), які обробляють, генерують або зберігають дані. Серед прикладів пристроїв, у яких використовуються цифрові технології, є всі ті пристрої, які ми використовуємо в повсякденному житті – комп'ютери, смартфони, планшети, цифрові камери тощо. Вони є основою для багатьох сучасних інновацій. Весь спектр пристроїв, у яких використовуються цифрові технології, важко охопити внаслідок того, що вони є невід'ємною частиною того, чим ми користуємось.

Упродовж останніх років розпочався процес активного використання цифрових технологій у мистецькій сфері, що проявляється як у створенні контенту та його дігиталізації. Це реалізується у формуванні цифрового мистецтва завдяки застосуванню комп'ютерних програм для створення графіки, відео та аудіо, імплементації віртуальної та розширеної реальності, які проявляються у взаємодії з глядачем та навколишнім середовищем. «Надзвичайно актуальним напрямом є дігиталізація музейного простору. Важливо підкреслити, що цифрові технології дозволяють створювати якісні 3D об'єкти, цифрові фотографії, відео-презентації, які розширюють можливості музейної експозиції. Вони є результатом «цифрової діяльності», інструментами якого є комп'ютерні технології та можливості» [1; 9].

Наприклад, у сфері медицини вже давно використовуються цифрові технології, проте розширюється потенціал їхнього використання. Насамперед, поширилася практика організації дистанційних консультацій медичними працівниками. Завдяки телемедицині є спроможність надати екстрену консультативну допомогу для пацієнтів, що проживають у віддалених районах або мають

обмежену мобільність. Впровадження електронних медичних карток дало змогу створювати можливість збереження інформації про пацієнта, його хвороби, рецепти та схеми лікування, які будуть доступні за потреби. Технології цифрової візуалізації, такі, як рентген, КТ, МРТ та УЗД уже давно стали невід'ємною частиною лікувальних практик, натомість роботизовані системи, що лише нещодавно почали використовуватися для виконання малоінвазивних хірургічних процедур із підвищеною точністю зчинили справжній переворот. Технологія 3D-друку віднайшла системне застосування в різних галузях, у тому числі й у медицині, де використовуються індивідуальні моделі та імплантати, які необхідні в реконструктивній хірургії та ортопедії.

Впровадження симуляторів віртуальної реальності та доповненої реальності задля навчання хірургів та медичних працівників можуть допомогти покращити навички та зменшити ризик помилок в операційній під час проведення справжніх процедур. Використання обладнання для моніторингу стану пацієнтів, у тому числі смартгодинників, фітнес-трекерів, дозволить визначити динаміку життєво важливих показників.

Окремою підмножиною цифрових технологій є штучний інтелект (ШІ), напрям, що зосереджений на створенні систем і машин, здатних виконувати завдання, що зазвичай вимагають людського інтелекту. Системи ШІ можуть включати машинне навчання, обробку природної мови, комп'ютерний зір та інші методи імітації когнітивних функцій людини. ШІ використовується в різних сферах, таких як автономні транспортні засоби, чат-боти, охоронні системи та медична діагностика. Так, наприклад, експериментальний характер мають системи, що дають змогу керувати транспортними засобами без втручання людини. Забезпечення автономного керування автомобілем досягається завдяки об'єднанню датчиків, зокрема LiDAR, радарами, камерами та ультразвуковими сенсорами. Алгоритми штучного інтелекту обробляють дані із цих датчиків, щоб отримати повне уявлення щодо простору навколо автомобіля. Системи комп'ютерного зору на основі ШІ аналізують візуальні дані з камер для виявлення об'єктів, розмітки, дорожніх знаків, пішоходів, а також інших транспортних засобів.

Задля аналізу місця локалізації транспортного засобу на основі штучного інтелекту використовуються дані GPS, інерційних датчиків і картографічні дані, що потрібно для навігації. Також необхідне застосування алгоритмів ШІ для планування безпечного та ефективного маршруту, контролери штучного інтелекту або алгоритми навчання, що регулюють швидкість, рульове управління і гальмування автомобіля, щоб він слідував запланованим маршрутом, уникаючи перешкод і зберігаючи безпеку. Автономні транспортні засоби покладаються на системи прийняття рішень на основі штучного інтелекту для прийняття рішень у реальному часі, наприклад, коли сповільнитись, обігнати інший транспортний засіб, поступитися дорогою на перехресті або впоратись із непередбачуваними ситуаціями. Аби реалізувати подібні проекти, використовується принцип створення симуляційного середовища для тестування та перевірки алгоритмів штучного інтелекту.

За допомогою алгоритмів штучного інтелекту й машинного навчання можуть аналізуватися величезні обсяги медичних даних, що сприятиме діагностуванню, плануванню лікування і прогнозуванню його результатів. Також вкрай перспективним напрямком є геном на медицина, в якій впроваджується високопродуктивне секвенування та застосування інструментів біоінформатики задля адаптування ліків згідно людському генотипу.

Штучний інтелект реалізується і у впровадженні мовних моделей штучного інтелекту, розроблений OpenAI, як чат GPT, можливості застосування якого є чималими. Це й пошук інформації з величезного масиву наукової літератури, дослідницьких робіт, підручників та інтернет-джерел; проведення аналізу даних, включаючи статистичний аналіз, візуалізацію даних та інтерпретацію результатів; проведення огляду літератури; узагальнення ключових результатів відповідних досліджень; допомога в мозковому штурмі та уточненні дослідницьких гіпотез на основі наявних знань і даних; надання рекомендацій щодо планування експерименту; допомога в написанні наукових робіт чи навіть із кодуванням і програмуванням, налагодження коду для аналізу даних, симуляції або моделювання.

Можливості чату GPT перманентно зростають, про що свідчать останні експерименти, проведені дослідниками з Університету Брауна та кількох китайських університетів. Метою було вивчення можливостей ботів зі штучним інтелектом (ШІ) на основі моделі ChatGPT 3.5 у сфері розробки програмного забезпечення без будь-якого попереднього навчання. Для цього вони створили віртуальну компанію під назвою ChatDev, де всі завдання були делеговані виключно цим чат-ботам зі штучним інтелектом [6]. Робочий процес цієї компанії був поділений на чотири окремі фази: проектування, кодування, тестування та документування, а ботам були призначені унікальні ролі, що включали обов'язки генерального й технічного директора, програміста та артдизайнера. Маючи опис завдань, протоколи комунікації, чіткі критерії завершення роботи, боти взаємодіяли між собою, фактично без людського втручання. Як наслідок і вибір коду програмування, і виявлення багів у програмному

забезпеченні здійснювали ШІ-боти. Загалом було виконано поставлене завдання за 7 хвилин і за неймовірно низьку ціну – менше \$, причому робота була виконана з похвальною точністю 86,66 %. Дані результати все-таки свідчать про необхідність використання фахівців-людей задля остаточного контролю результату діяльності, проте подібні чат-боти можуть мати перспективи для інструментального застосування.

Спроможність реалізувати потенціал штучного інтелекту розкривається у використанні технологій для розпізнавання обличчя, що застосовується в охоронній сфері. «Один із проєктів Карнегі-Меллона, що використовує штучний інтелект, – це проєкт з розпізнавання обличчя в реальному часі. Цей проєкт використовує глибокі нейронні мережі для виявлення та розпізнавання обличчя на відео в режимі реального часу» [2; 120].

Наразі відбувається розширення соціальних мереж, що виконують роль складних комунікаційних просторів, у яких відбувається взаємодія міжособистісного, групового характеру. Мережі дають змогу долати чимало обмежень – територіального, соціального чи національного характеру. Проте нерідким є формування ситуації, коли знецінюються смисли та породжуються нові сенси комунікації, що не передбачались із початку. «Глобалізований світ в епоху діджиталізації через феномен соціальних мереж звільняється від горизонтальної ієрархії інформаційного впливу та переходить у стан вільно організованих горизонтальних масових зв'язків, що долають географічні, національні, державні, соціальні обмеження. При цьому аксіологічна та моральна якість горизонтального формування інформаційного поля вступає в залежність з антропологічною готовністю визначати смисли, трансцендуючи споживчі, розважальні, кон'юнктурні обумовленості» [7; 342]. Як можна переконатися, ці показники змінюють соціокультурний простір сьогодення.

Загальна тенденція імплементації цифрових технологій у сучасне соціокультурне середовище дозволяє засвідчити функціонування кіберпростору. За визначенням В. Фурашева цей феномен доречно позначити таким чином: «Кіберпростір – це форма співіснування сукупності матеріальних та нематеріальних об'єктів і процесів, спрямованих на породження, сприйняття, запам'ятовування, переробку та обмін інформацією» [5; 164]. Кіберпростір, що функціонує завдяки технологіям, є потужним середовищем, у якому розвивається інформаційне суспільство, де наявні електронна комерція, демократія, широкий доступ до мережі Інтернет громадян та можливостей використовувати її задля розвитку та задоволення власних потреб. Проте цей процес актуалізує увагу до кібербезпеки, посилення уваги щодо збереження персональних даних громадян. Кіберпростір – це цифрове віртуальне середовище, створене комп'ютерними мережами, включаючи Інтернет, де циркулюють цифрові дані, інформація та комунікації. Кіберпростір охоплює вебсайти, онлайн-платформи, соціальні мережі та інфраструктуру, яка сприяє взаємодії в Інтернеті. Це середовище, в якому працюють і спілкуються цифрові технології, у тому числі штучний інтелект. На думку такого культуролога, як С. Жижек, віртуальний світ існував ще до появи Інтернету, а вже сучасні дігитальні технології та кіберпростір можуть бути розглянуті як одна з форм віртуалізації.

Нарешті, розвиток технологій цифрової взаємодії, комунікації призводять до потреби становлення специфічних світоглядних систем, у яких обговорюються питання взаємодії людини із цифровим світом. Саме таке значення відіграє «Digitalanthropology», яку дослідники визначають як «галузь антропологічного знання, що розглядає поширення глобальних інформаційних і комунікаційних технологій у широкому діапазоні соціальних і культурних сфер не як суто технологічний і соціально нейтральний акт, а як зміну способів комунікації в усьому світі» [3; 14–15]. Цифровізація демонструє діалектичний характер сучасної культури, для якої притаманне поєднання діалектичних протилежностей: «замкнутість і відкритість, гомогенність і неоднорідність, універсальність і специфічність» [3; 15]. Антропологія є однією зі сфер знання, що надають можливість зануритись у процес спостереження за тим, як цифрова культура набуває рис нормативної та яким чином вона трансформується під впливом нових технологій. Цифрова антропологія як основа може надати «інструменти для уникнення концептуального глухого кута – через теоретичну увагу до індексальних відносин, які пов'язують онлайн і офлайн через подібність і відмінність, а також через методологічний фокус на учасницькому спостереженні» [8; 56–57].

Більш широким поняттям, що вбирає в себе дискурс про людину в цифровому світі, є цифровий гуманізм – це концепція, що підкреслює важливість розміщення людських цінностей, етики та добробуту на передньому плані при розробці та впровадженні цифрових технологій. Він виступає за людиноцентричний підхід до технологій, гарантуючи, що цифрові інновації поважають права людини, приватність і гідність. Цифровий гуманізм має на меті збалансувати технологічний прогрес з етичними міркуваннями, сприяючи відповідальному та етичному використанню цифрових

технологій. Цифровий гуманізм виборює право на прозорість, підзвітність та емпатію при розробці та розгортанні цифрових систем.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сучасна культура трансформувалася під впливом поширення цифрових технологій. Наявний новий інструментарій, що допомагає через ШІ, формувати простір, щодо якого виникає новий дискурс. Цифрові технології – це основні інструменти та пристрої, які обробляють, генерують або зберігають дані. Штучний інтелект – це підгрупа цифрових технологій, спрямованих на імітацію людського інтелекту. Кіберпростір є цифровим середовищем, у якому функціонують ці технології. Digitalanthropology є галуззю антропологічного знання, у якій технології розкриваються як зміна способів комунікації в усьому світі, вона є частиною цифрового гуманізму. Останній є філософським підходом, який наголошує на етичному й людино центричному розвитку та використанні цифрових технологій у кіберпросторі.

Список використаної літератури

1. Бегаль Т.О. Роль цифрових технологій у формуванні сучасного експозиційного простору. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, 2020. VIII (43), I.: 243. С. 7–10.
2. Ендрю Дж. Дослідницька етика в епоху цифрових технологій. *Digital transformation sinculture: Scientificmonograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С. 119–129. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-7>
3. Розова Т.В. Digitalanthropology: шлях від етнографічних досліджень до осягнення проблеми людини кіберантропологією. *Digitaltransformationsinculture: Scientificmonograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С. 1–18. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-1>
4. Тесленко Т. Цифрова онтологія, метафізика, герменевтика як чинники розвитку цифрової філософії економіки. *Humanities Studies*, 2023. Вип. 14 (91). С. 64–76. <https://doi.org/10.32782/hst-2023-14-91-08>.
5. Фурашев В.М. Кіберпростір та інформаційний простір, кібербезпека та інформаційна безпека: сутність, визначення, відмінності. *Інформація і право*, 2012. № 2 (5). С. 162–175.
6. Хандусенко Н. Чат-боти зі штучним інтелектом керували ІТ-компанією та створили ПЗ за 7 хв. вартістю менше ніж \$1. URL: <https://dev.ua/news/chat-bot-tehnolohichna-kompaniia-1694494290>.
7. Шабанова Ю.О. Соціальні мережі в антропологічному вимірі метамодерну. *Digital transformation sinculture: Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С. 330–346. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-19>.
8. Boellstorff T. Rethinking Digital Anthropology. *Digitalanthropology* [ed. H. Horst, D. Muller]. London: Berg, 2012. pp. 39–60.

References

1. Behal T.O. Rol tsyfrovyykh tekhnolohii u formuvanni suchasnoho ekspozytsiinoho prostoru. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, 2020. VIII (43), I.: 243. С. 7–10.
2. Endriu Dzh. Doslidnytska etyka v epokhu tsyfrovyykh tekhnolohii. *Digital transformation sinculture: Scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. S. 119–129. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-7>
3. Rozova T.V. Digitalanthropology: shliakh vid etnografichnykh doslidzhen do osiahnennia problemy liudyny kiberantropolohiieiu. *Digital transformation sinculture: Scientificmonograph*. Riga, Latvia : «BaltijaPublishing», 2023. S. 1–18. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-1>
4. Teslenko T. Tsyfrova ontolohiia, metafizyka, hermenevtyka yak chynnyky rozvytku tsyfrovoy filosofii ekonomiky. *Humanities Studies*, 2023. Vypusk 14 (91). S. 64–76. <https://doi.org/10.32782/hst-2023-14-91-08>
5. Furashev V.M. Kiberprostir ta informatsiinyi prostir, kiberbezpeka ta informatsiina bezpeka: sutnist, vyznachennia, vidminnosti. *Informatsiia i pravo*, 2012. № 2 (5). S. 162–175.
6. Khandusenko N. Chat-boty zi shtuchnym intelektom keruvaly IT-kompaniieiu ta stvoryly PZ za 7 kh vvartistiu menshe nizh \$ 1. URL: <https://dev.ua/news/chat-bot-tehnolohichna-kompaniia-1694494290>.
7. Shabanova Yu. O. Sotsialni merezhi v antropolohichnomu vymiri metamodernu. *Digital transformation sinculture: Scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. S. 330–346. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-19>
8. Boellstorff T. Rethinking Digital Anthropology. *Digitalanthropology* [ed. H. Horst, D. Muller]. London: Berg, 2012. pp. 39–60.

DIGITAL TECHNOLOGIES AS A BASIS FOR THE FORMATION OF DIGITAL ANTHROPOLOGY

Tormakhova Anastasiia – Ph.D, Associate Professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

The article examines the role of digital technologies that have become organically integrated into various aspects of modern life – from medicine and education to economics and culture. It is noted that they facilitate communication, data retrieval and creation of digital copies of real objects, which illustrates their large-scale impact. It is outlined that the term «digital technologies» covers a wide range of electronic tools that serve as the basis for numerous innovations and have a significant impact on everyday life.

It is emphasised that digital technologies have transformed the world of art, as new art objects have emerged and museums are being digitised. In the field of medicine, digital technologies play a key role, enabling remote consultations,

electronic medical records, the introduction of advanced imaging methods, the use of robotics and 3D printing. The use of digital technologies in the introduction of autonomous vehicles, which are controlled by artificial intelligence, is identified. OpenAI language models, such as GPT chat, offer a variety of capabilities, such as data analysis, scientific writing, and coding, helping researchers in various fields. AI-based face recognition technologies improve security applications by detecting and recognising faces in real time. The article emphasises that the expansion of social media has redefined communication, crossing borders and creating challenges related to information quality and ethics in our digitised and globalised world.

It is noted that cyberspace serves as a backdrop for transformational technologies, and digital anthropology is a modern interdisciplinary field that highlights their impact on global communication, all within the ethical and human-centred framework of digital humanism.

Key words: digital technologies, Digital anthropology, culture, AI, digital humanism, cyberspace, human.

UDC 004.896+004.5

DIGITAL TECHNOLOGIES AS A BASIS FOR THE FORMATION OF DIGITAL ANTHROPOLOGY

Tormakhova Anastasiia – Ph.D, Associate Professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

The aim is to investigate the impact of digital technologies on the development of digital culture and the emergence of the field of Digital anthropology.

Research methodology. Eight major publications on the subject (scientific journals and articles) have been reviewed. The obtained information was used to understand the impact of digital technologies on the development of modern digital culture.

Results. Digital technologies have become organically integrated into various aspects of modern life, from medicine and education to economics and culture. They facilitate communication, data retrieval, and the creation of digital copies of real objects, which illustrates their large-scale impact. The term «digital technologies» covers a wide range of electronic tools that serve as the basis for numerous innovations and have a significant impact on everyday life. Digital technologies have transformed the world of art, as new art objects have emerged and museums are being digitised. In the medical sector, digital technologies play a key role, enabling remote consultations, electronic medical records, advanced imaging techniques, robotics and 3D printing.

Digital technologies are used in the introduction of autonomous vehicles, which are controlled by artificial intelligence. OpenAI language models, such as GPT chat, offer a variety of capabilities, including data analysis, scientific writing, and coding, helping researchers in various fields. AI-based facial recognition technologies improve security applications by detecting and recognising faces in real time.

The expansion of social media has redefined communication, crossing borders and creating challenges related to information quality and ethics in our digitised and globalised world.

Cyberspace serves as a backdrop for transformative technologies, and digital anthropology is a contemporary interdisciplinary field that highlights their impact on global communication, all within the ethical and human-centred framework of digital humanism.

Novelty. The article defines the meaning of such terms as digital technologies, artificial intelligence, cyberspace, digital anthropology, digital humanism and the peculiarities of their correlation in the context of modern culture.

The practical significance. The results of this study may be important for understanding the role of digital technologies in socio-cultural sphere, their influence on people life.

The totality of the digital universe needs to be explored.

Key words: digital technologies, Digital anthropology, culture, AI, digital humanism, cyberspace, human.

Надійшла до редакції 21.10.2023 р.

УДК 378.1:78

ФЕНОМЕН ТВОРЧОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ

Шумейко Людмила – аспірантка,
кафедра культурології та міжкультурних комунікацій,
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-0182-6432>
DOI <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v47i.722>
arianna88w@gmail.com

Статтю присвячено аналізу феномену творчості, що формується у складних умовах війни та базується на екзистенційній проблематиці. Розкрито зміст понять: екзистенція та екзистенціалізм. Окреслено ключові аспекти екзистенції в умовах війни, якими є страх смерті, загострене відчуття абсурдності (втрата сенсу), тривога і відчуженість (ізоляція), що контрастують із почуттям відповідальності, вибором, пошуком сенсу життя, свободи, солідарності та гуманізму і є підґрунтям подальшого творчого пошуку та реалізації. Виокремлено головні концепції провідних західних філософів-екзистенціалістів ХХ ст., які формували свої погляди у період Першої та Другої